

**Výkladové stanovisko č. 4 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové
civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 1. 3. 2013
- k rozhodování o změně zakladatelské listiny nadace dle § 3049 NOZ**

Dotčená ustanovení:

- § 3049 odst. 2 a § 309 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník („NOZ“).

Stanovisko:

V případě, že na straně zakladatele nadace stojí více osob, přičemž některá z nich zemřela (resp. zanikla), rozhodují o přizpůsobení zakladatelského právního jednání novému občanskému zákoníku dle § 3049 odst. 2 zbylí zakladatelé, a to jednomyslně v souladu s § 309 odst. 3 v části věty před středníkem NOZ. Avšak v případě, že je některý ze zakladatelů nedostižný, je v souladu s § 309 odst. 3 v části věty za středníkem NOZ nutné nahradit jeho souhlas rozhodnutím soudu.

Odůvodnění:

Na základě přechodného ustanovení § 3049 odst. 2 NOZ mají nadace možnost do dvou let přizpůsobit své zakladatelské právní jednání nové právní úpravě nadační listiny. Rozhodnutí o takovém kroku v souladu s tímto ustanovením náleží zakladatelům nadace. Je otázkou, jakým způsobem se má postupovat v případě, že zakladatelů bylo více a není již možné získat souhlas všech – především z důvodu úmrtí (resp. zániku), popř. nedostižnosti.

Komise se shodla na tom, že právo měnit nadační listinu je třeba považovat za osobní právo zakladatele. Jako takové tedy nepřechází na právního nástupce. V případě úmrtí (resp. zániku) některého ze zakladatelů tak nic nebrání tomu, aby o uvedené změně rozhodli zbývající zakladatelé. To vyplývá již z § 309 odst. 3 NOZ - „*Stojí-li na straně zakladatele nadace více osob, považují se za zakladatele jediného a v záležitostech nadace musí jednat jednomyslně*“; „dle kterého se na množinu zakladatelů hledí jako na jedinou osobu, a to bez ohledu na to, zda se jejich původní počet snížil. Podmínka jednomyslnosti tak bude naplněna i v případě, že změny odsouhlasí „pouze“ všichni dosud žijící (resp. existující) zakladatelé nadace. Z tohoto důvodu není nutné aplikovat ustanovení § 3049 odst. 2 věty poslední - „*Zemřeli nebo zanikl-li zakladatel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, může na návrh nadace změnit zakladatelské právní jednání soud*“, které směřuje na situace, kdy již není možné získat souhlas od žádného ze zakladatelů.

Poněkud jiným způsobem je nutné postupovat v případě, že je některý ze zakladatelů nedostižný. Automatické snížení kvora by se zde jevilo jako přílišný zásah do jeho „zakladatelských“ práv; navíc by mohlo dojít ke zneužití tohoto postupu. Jako rozumné se

tedy jeví posouzení této situace za období odmítnutí udělení souhlasu dle § 309 odst. 3 v části věty za středníkem NOZ. V souladu s tímto ustanovení je tak nutné nahradit souhlas nedostižné osoby rozhodnutím soudu – „...odmítá-li některá z těchto osob souhlas bez vážného důvodu udělit, nahradí jej k návrhu kterékoliv z ostatních zakládajících osob svým rozhodnutím soud.“.

Toto stanovisko bylo podrobena odborné diskuzi a následně k němu dne 1. 3. 2013 vyjádřili souhlas členové Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy.

Členové jmenováni do Expertní skupiny jsou odborníky z řad akademické obce, členové Legislativní rady vlády, zástupci soudů a další právní autority. Činnost členů Expertní skupiny spočívá v konzultaci k doprovodné legislativě nového soukromého práva a také ve zpracování odborných stanovisek k některým interpretačním problémům.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Komise pro aplikaci nové civilní legislativy vznikla v rámci projektu Nové soukromé právo (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/80.00003) financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.